49e jaar. — Nr 46. Zaterdag 3 Mei 1902.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 12½ centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 3 MEI 1902.

VAN ALLES WAT.

Er zijn op dit oogenblik twee belangrijke dingen te hooren : hier de jammerklachten der liberalen, daar de hevige twisten onder de socialisten.

Van de liberalen sprekende, beoog ik eigenlijk degenen, die men in eene der kamerzittingen zoo juist met den naam van « haaien » bestempelde.

Als haaien volgden zij van nabij het socialistisch avonturenschip, hopende dat er minstens iets — wie weet, misschien wel ministersportefeuilles — over boord zoude vallen.

Ijdele hoop ! De oproer is gedempt en de katholieke regeering komt sterker en grooter uit den strijd, terwijl de prooi, die de haaien beoogden, het bewind, meer dan ooit onbereikbaar voor hen is.

Maar ook, waartoe moesten in eene der hevigste beproevingen die wij ooit doorstonden, die slecht ingeblazen doctrinairen, de partij der orde, der monarchie, de partij onzer instellingen verlaten ?

Nu klagen zij ; nu zijn zij ontevreden, kwaad tegen iedereen. Zij moesten liever kwaad tegen zich zelven, ontevreden over hun eigen zijn.

Want de ontknooping viel dit hen aan den slechten kant, en dit niet alleen, omdat zij onbehendig waren en het hun aan vooruitzicht ontbrak ; maar vooral omdat zij oneerlijk waren.

Zij die geen partijgangers zijn van het algemeen stemrecht, zij die door het algemeen stemrecht overal weggebessemd zouden worden, hebben zich bij de herziening aangesloten, alleen om het katholiek gouvernement in moeilijkheden te brengen. Zij wilden voordeel trekken uit die moeilijkheden en zijn mis geloopen. Wie zal hen hier voor beklagen ?

* *

Een der meest in 't oog springende waarheden, een der wrangste vruchten, die deze doctrinaire politiekers nu inoogsten is, dat zij zoo veel, ja geheel en al in de achting des konings gedaald zijn.

Dat is eene zijde van den toestand, die misschien niet genoeg opgemerkt werd ; maar het is niet te laat om er eens op terug te komen.

Op het oogenblik dat de oproer volop in gang was, terwijl de socialisten huilend, heel het land door, op de regeering en op de Kamer poogden te drukken, vergaderde plotseling de liberale linkerzij in eene der zalen van het Paleis der Natie.

Men weet wat het gevolg was van deze vergadering : de linkerzij vroeg, om de kalmte de herstellen, de ontbinding der Kamer !...

Wat kan wel het doel van deze manœuver geweest zijn ?

Niemand heeft er zich in bedrogen : Het was een beroep op den koning, onrechtstreeks en onrechtzinnig wel is waar, maar toch een beroep.

De linkerzij wist wel dat het ministerie niet zou wijken ; zij richtte zich tot hoogerhand en deed den Belgischen vorst de beleediging aan, te gelooven dat hij misschien aan eene oproerige minderheid deze weinig moedige en weinig politieke toegeving zou doen.

Er zijn omstandigheden, waarin het stilzwijgen der koningen tot les kan strekken aan de volkeren.

Het stilzwijgen des konings heeft de liberale linkerzij doen verstaan, wat Leopold II dacht van eene hem zoo onweerdige raadgeving.

Men wilde Z.M. van 't ministerie scheiden. Welnu, nooit verleende de koning zijne raadgevers eenen zoo vasten, zoo krachtigen steun, als in de beroerde dagen, die over België zijn gevaren.

De vorst, wie zijne zending van grondwettelijken koning verre boven de partijen plaatst, had van 't begin af het anti-maatschappelijke van de beweging opgemerkt, die het A.S. tot voorwendsel had genomen.

Hij vergiste zich geen oogenblik over het doel van eenen aanval, die te gelijker tijd gericht was tegen het wettelijk gezag, tegen den regeeringsvorm, tegen alle grondslagen der samenleving.

Hij kon dat alles en zich zelven niet aan de revolutie overlaten.

En ziedaar waarom hij met eene in 't oog springende haast naar Brussel terugkeerde den 9 April ; ziedaar waarom hij van toen af tot aan de volledige bevrediging bestendig aan de zijde van zijn ministerie stond, om het te helpen, te steunen, en al de zorgen en de eer der verdediging er mee te deelen

Ha ! de liberalen hebben zich zeker de koninglijke plichten zóó niet voorgesteld. Zij rekenden op eenen koning die, op gevaar af, weldra de roode vlag over België de zien wapperen, niet meer of niets minder zou gedaan hebben, dan de zaakjes der liberalen in de hand te werken.

Waarlijk, de grootste straf die deze liberalen kon overkomen, zou zijn, eenen koning te hebben, gelijk zij dien gedroomd hebben. Want van den volgenden dag reeds zouden de roode tirannen hunne meesters zij .

En welke meesters, goede Hemel !...

* *

Wat de socialisten aangaat, zij klagen niet : zij brullen, zij beschuldigen elkaar, de ramp te hebben uitgelokt.

Natuurlijk zijn het de groote bazen, die in deze hevige verwijtingen het grootste deel krijgen. Men spreekt van schrikkelijken wedijver, die in het *Maison du Peuple* zelf zou ontstaan zijn tegen de tot nu toe onbetwiste heerschappij van Vandervelde

De werklieden verzetten zich tegen het gezag, dat de intellectueelen, die het huis bezoeken, zich aanmatigden. Voor deze menschen met eenvoudig verstand is eene neerlaag een beslissend teeken van onbekwaamheid.

Hij, die hen niet tot de overwinning leidt, heeft hen bedrogen en verraden ; en zulk eenen willen zij niet voor opperhoofd.

Men weet niet hoe het eindigen zal, maar zeker is het, dat het hoofdkwartier in volle verwarring verkeert. De heele partij levert het schouwspel op van een ontredderd leger, dat voorloopig zijne opperhoofden behoudt, maar dat in hen niet het minste vertrouwen meer stelt.

In de Kamers zijn de afgeveerdigden der uiterste linkerzij, vroeger zoo aanmatigend, somber en stilzwijgend geworden, als honden die eene ranseling kregen.

Van obstructie is geen spraak meer ; de rechterzijde heeft het veld vrij ; zij kan alles doen en is volkomen meester van 't terrein.

Maar de dagen van den zittijd zijn geteld en de tijd zal zelfs ontbreken om de niet gestemde begrootingen te bespreken.

Zal men ze stemmen zonder bespreken of zal het ministerie zich tevreden stellen met de twaalfden, die het zich tot November heeft doen toekennen ?

Dit laatste is het waarschijnlijkste : men zal de aanstaande week besteden aan het ontwerp van buitengewone werken, dat het meeste stof voor bespreking levert.

* *

Op het oogenblik dat zij voor de groote rechtbank der kiesbus moet verschijnen, heeft eene groep liberalen eene poging gewaagd, om die partij van het socialistische bondgenootschap los te rukken.

Deze groep heeft voor orgaan de *Etoile Belge*, die in eene reeks zeer opgemerkte artikels een nieuw linker centrum schijnt te willen inrichten.

Ik twijfel of dergelijke poging gelukken kan, ondanks den hoogen, zeer hoogen steun die, volgens het openbaar gerucht, hen zou zijn toegezegd.

* *

De parketten en de rechtbanken leggen eene lofweerdige strengheid aan den dag, tegen degenen, die aangehouden werden omdat zij de policie en de gewapende macht aanvielen en beleedigden.

Evenmin spaart men de gevallen van opstand, die zich voordeden onder vorm van ongehoorzaamheid in de rangen der burgerwacht. Twee advocaten hadden zich aan dit misdrijf plichtig gemaakt. Zij moeten hunne dagen van gevangenisstraf uitdoen gelijk de eenvoudigste werklieden.

Het gerecht oordeelt met reden, dat, zoo iemand toegevendheid verdient, dit eerder de onwetende dan de geletterde moet wezen.

* *

OM GOUDE VOORWERPEN TE KUISCHEN. — Men maakt een goede look gereed met warm water en spaansche zeep, dit giet men in eene karaf of flesch met breeden hals, een langwerpig glas is ook goed ; dan werpt gij er bijvoorbeeld een gouden ketting in en men begint duchtig er mede te schudden eenige minuten, daarna spoelt men ze goed met zuiver water. Dan doet men wat kalkpoeder in water waarmede men de ketting wederom eens goed schommelt ; en daarop wascht men ze opnieuw goed af met proper water om ze daarachter in fijn zagemeel te laten droogen. Uwe ketting zal er als splinternieuw uitkomen.

Maandwijzer
voor de Fruitkweekerij.

MEI. — De seoting wordt voortgezet. — Men snijdt de scheuten der fruitboomen af onder de enting. — Afsnijding van eenige vruchten der fruitboomen die te veel dragen. — Men leidt den druivelaar op en snoeit hem. — Van den abrikoosboom, die opgeleid wordt, moet men opletten de botten niet te schenden. — Indien men het uitschieten wil verhaasten, doet men glazen ramen voor de leiboomen plaatsen.

MAANDWIJZER
VOOR DEN
Landbouw en de Hovenierderij.

MEI. — IN DEN HOF : Boonen, princessen, erwten, pimpernel, kervel, alsem, peeterselie, porselein, porseleine-doorwas, radijs, rhubarber, rozemarijn, salaad, savie, scorzoneel, savoie, bitterpeën, lavendel, pastenaak, suikerwortels, venkel, vierbockmoes, zurkel, kers, citroenkruid, engelwortel, anijs, bavikswortel, hijsop, kamperfoelie, kapucijne kers, kardoen, bloemkool, koolraap, raapkool, aardappels, aardknols, ajuin, preie, artichok, beet, lernagie, wortels, komkommers, koekoeksbrood, enz. — OP HET VELD : Beet, koewortels, zweedsche-rapen, bloemkoolen, bitterpeën, boekweit, gras, klaver, serudel, spaansche-bastaard-klaver, haver, giers, sorgho, kanariezaad, vitzen, klaver, vlas, turkskoorn, enz.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt TE TONGEREN, DONDERDAG 12e JUNI.

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 258 paarden, 445 koeien en kalveren, 1 schapen, 192 vette varkens, 1357 baggen, 221 loopers.

Tongeren. — LIJFRENTKAS. — Verleden Zondag hield deze bloeiende instelling hare algemeene vergadering. Te dier gelegenheid was het ons gegeven, eene echt schitterende voordracht te hooren van M. Jan Ramaekers, burgemeester te Zelhem.

De zaal van den Volksbond was proppensvol en vele zeer belangrijke ingezetenen der stad waren er tegenwoordig. M. Ramaekers heeft moeten beloven nogmaals en dikwijler terug te keeren.

APOTHEEK-ZONDAGSRUST.

Zondag zal de apotheek van

M. FRANCKEN.

alleen open blijven, *van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts*, VOOR DE DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.

Donderdag O. H. Hemelvaart zal de apotheek van

M. Vanderyst

alleen open blijven.

De Comptante betaling zal vereischt worden.

MUZIEKMAATSCHAPPIJ
« EBURONEN WACHT » Tongeren
PLECHTIGE INHULDIGING VAN HET VAANDEL
op zondag 11 Mei 1902.

Programma der Feesten :

Om 9.40 uren 's morgens aan de spoorwhallege — Afhaling van het Vaandel — stoet naar O. L. V. Kerk — om 10 ure Hoogmis, en plechtige wijding van het Vaandel.

Om 2 uren namiddag : Vergadering der deelnemende maatschappijen aan de statie — optocht door de voornaamste straten der stad.

Om 3 uren : Concert door de deelnemende maatschappijen, waarvan het programma later zal bekend gemaakt worden.

Om 8 uren 1ste Groot Concert gegeven door de « EBURONEN WACHT » in de lokalen van den Volksbond — verlichting der tuinen.

Het Bestuur neemt de gelegenheid waar, de geachte onderteekenaars voor het Vaandel hunnen hartelijken dank toe te sturen ; en de personen, die de gelegenheid nog niet gehad hebben er aan deel te nemen, te berichten dat de onderteekeningslijst, bij den schatbewaarder geopend blijft tot 4n Mei.

Het Bestuur :

De Secret.-Schatb., J. ULRIX. *De Voorzitter*, J. JORISSEN. *De Bestuurder*, G. RUYTERS.

Commissarissen :
CHRISTIAENS, L. LACOCQUE, P. LYSENS.

1902. CORTENBOSCH **1902.**

O. L. Vrouw Miraculeus

BEHOUDENIS DER KRANKEN, PATRONES VAN LIMBURG.

—o∞o—

LUISTERVOLLE MEIFEESTEN

Daar het gansch Limburg door de loffelijke gewoonte geworden is, bij omtrent al de godvruchtige inwoners, jaarlijks in de Meimaand eene bedevaart te doen tot Onze Lieve Vrouw Mirakuleus te Cortenbosch, zoo hebben wij de eer Ued. het programma te zenden van de feestelijkheden die er dit jaar ter eere Gods Heilige Moeder plaats hebben.

Het is bij elkeen bekend dat de Heilige Maagd Maria, wegens de groote gracies die Zij met welbehagen te Cortenbosch verleent, er geëerd en gekroond is niet enkel als « Behoudenis der Kranken » maar ook als « Patrones van Limburg. »

De verkiezingen van 25 Mei aanstaande, zijnde van het grootste belang, stellen wij naar wensch van Monseig. den Bisschop, *als hoofdintentie* van al onze gebeden en vereeringen tot O. L. van Cortenbosch dat deze onder hare machtige bescherming moge uitvallen tot *heil van Kerk en Vaderland.*

ORDE DER GODDELIJKE DIENSTEN.

Van 1 tot 4 Mei en van 13 Mei tot 1 Juni. — Alle dagen : minstens Missen om 6, om 7 en om 9 ure. — Lof ten half vier. — Zondags Lof met sermoon om half drie.

VAN 4 TOT 13 MEI PLECHTIGE NOVENE.

gepredikt door de EE. PP. Eduard Brahm en Simon Mignolette, Redemptoristen van St-Truiden.

Alle dagen minstens 6 Heilige Missen. — 3 Sermonen en Lof. — Mis te 5, te 6, te 6 1/2, te 7 en te 8 ure. Hoogmis te 9 ure. Lof ten 4 ure (na de aankomst van den trein van Sint-Truiden.)

8 Mei, O. H. Hemelvaart. — Hoogmis te 10 uren. — In den namiddag lof ten 3 uren. Ten 3 uren de Processie der H. Familie van Sint-Truiden onder het bestuur der EE. PP. Redemptoristen.

11 Mei, Zondag. — Hoogmis te 9 uren ; daarna ommegang der groote processie van O. L. V. door de EE. PP. Minderbroeders.

18 Mei. Sinxen. — Hoogmis te 10 ure.

M. B. Volle aflaat na verkiezing op de gewone voorwaarden.

Meerdere biechtvaders hooren biecht op welk uur en dag men zich aanbiedt. Ook wijdt men paternosters, medaliën, scapuliers, enz. naar verlangen.

N. B. — De EE. HH. Pastoors der volgende parochiën zijn verzocht met den H. Pastoor van Cortenbosch te overleggen welke dag het geschiktste zou wezen voor hunne processiën. — Aelst, Bouchout, Engelmanshoven, Vossen, Gingelom, Gelmen, Kerckom, Mielen, Niel, Ordingen, Chuurhoven, St-Pieter, Velm, Wilderen, Weust-Herck, Haelen, Stockroy, Zonhoven, Peel, Cortessem, Rummen, Betz, Gors-op Leeuw, Spalbeek, Berbroek, Viversel, enz.

Zelfde bericht tot de EE. HH. Pastoors der dekenijen Landen, Bilsen, Bree, Mechelen, Peer, Tongeren, enz. en tot de heeren bestierders van kostscholen, congregatiën en patronaten die met hunne processiën O. L. V. van Cortenbosch, patrones van Limburg, verlangen te vereeren.

BELANGRIJKE BERICHTEN TOT DE BEDEVAARDERS.

Elkeen mag te Cortenbosch, 't zij mondelings, 't zij schriftelijk bij den Heer Pastoor, novenen bestellen, ter eere van O. L. V. om van Haar eene bijzondere gratie te bekomen.

Op aanvraag bij den E. H. Pastoor van Cortenbosch, wijdt deze en legt hij op aan al de belanghebbenden, een nieuwe scapulier van het Heilig Hart van Jesus en van O. L. V. van Barmhartigheid, goedgekeurd door Z. H. Paus Leo XIII, bij decreet van 4 April en 19 Mei 1900, en overvloedig verrijkt met volle en gedeeltelijke aflaten, bij Pauselijke Breve, van 10 Juli 1900. — Deze schoone scapulier en briefkens, zijnen oorsprong aflaten en voorwaarden uitleggende, zijn ter plaatse verkrijgbaar.

Cortenbosch heeft eene statie op de lijn Hasselt-Landen, de nieuwe halte van Melveren, op den ijzerenweg Tongeren-Thienen, ligt op eene halve uur van Cortenbosch.

De treinen van Tongeren houden stil te Melveren ten 5,16 ; 8,02 ; 11,28 ; 13,41 ; 18,06 en 19,16.

BEDEVAART
NAAR
O. L. VROUW VAN SCHERPENHEUVEL.

De jaarlijksche bedevaart van Nederheim en omstreken, met specialen trein naar O. L. Vrouw van Scherpenheuvel, is vastgesteld op *Woensdag 14 MEI.*

Nederheim,	vertrek	7.30	Scherpenheuvel,	vertrek	4.57
Tongeren	»	7.50	Hasselt,	»	5.36
Hoesselt,	»	7.52	Hoesselt,	aankomst	6.5
Hasselt,	»	8.30	Tongeren,	»	6.22
Scherpenh.	aank.	9.26	Nederheim,	»	6.32

De prijs der kaarten heen en weer : 2de klas fr. 3.90. 3de klas fr. 2.30, met verhooging van 5 centimen voor verschillige onkosten.

De kaarten zijn verkrijgbaar op het bureel van ons blad van donderdag 1ste Mei tot maandag 12den Mei ten 10 ure.

De voorste wagens van den trein zullen behouden zijn voor de mannen, en de achterste voor de vrouwen, om de goede orde gemakkelijker te handhaven.

De nationale maatschappij tot bescherming van den trekhond, die nog slechts aan haar begin was, bij de inrichting van den prijskamp aan de landbouw tentoonstelling van Hasselt in 1900, is op weg naar vooruitgang ; zij is ten andere geroepen wezenlijke diensten te bewijzen aan de kleine landbouwers en handelaars, die in den trekhond eenen kostelijken helper vinden.

Inderdaad dagelijks zien wij die brave dieren groote diensten bewijzen.

De maatschappij heeft voor doel de ras te verbeteren, kweekingstaliën in te richten, het getuig te verbeteren en de misbruiken die het gebruik van den hond kan voor gevolg hebben, te doen vermijden.

De voorzitter der maatschappij, een oud Limburger, de graaf de 't Serclaes de Wommersom, heeft eene vergadering belegd om eene provinciale sectie op te richten voor Limburg. Deze vergadering zal plaats hebben op het stadhuis te Hasselt, Maandag 5e Mei om 10 1/2 uren.

De personen, die in dit werk belang stellen, zijn verzocht aan deze vergadering deel te nemen.

Officieele akten.

Bij koninklijk besluit van 23 April 1902, is de burgerlijke medalie van 1ste klas verleend aan MM. Guvelier (J.) voorzitter, Gielen (M.) en Van Grootloon (P. N.) leden van de commissie der burgerlijke Godshuizen, te Bilsen

Bij koninklijk besluit van 15 April 1902, wordt de gemeente Beverloo gemachtigd eene taks te leggen op de openbare bals.

Een koninklijk besluit van 15 April 1902, verleent machtiging aan den gemeenteraad van Tongeren tot het aankoopen, in veiling, van eene watermolen, met aankleve, genaamd : Sint-Jansmolen, noodig tot het inrichten eener waterleiding.

Een koninklijk besluit van 15 April 1902, verleent machtiging aan den gemeenteraad van Zepperen, tot de ontleening eener som van 15,000 fr. door bemiddeling der Maatschappij van het Gemeentecrediet.

Bij koninklijk besluit van 28 April 1902, zijn benoemd :

Tot ontvangers der douanen en accijnzen :

Te Smeermaes, de heer Bertrand (N. E. P.) thans verificateur der douanen te Thienen ;

Te Loozen-Bocholt, de heer Charles (A. A.) thans verificateur der douanen te Hamont ;

Tot ontvanger der rechtstreeksche belastingen, douanen en accijnzen :

Te Vroenhoven, de heer Verdaux (L. J.) thans ontvanger der douanen en accijnzen te Comen (statie) (West-Vlaanderen.)

Onze Limburgsche Stoomtramwegen hebben gedurende de maand JANUARI 1902, opgebracht :

Lijn *Tongeren-Fexhe-le-Haut-Clocher* ; voor reizigers fr. 2.167.30 ; voor goederen fr. 517.19 te zamen fr. 2.684.49 ; lengte 18,64 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 4,65 ; in Januari 1901, 4,62.

Lijn *Burg-Leopold-Brée-Maeseyck* ; voor reizigers fr. 5 845.55, voor goederen fr. 4.701,52 te zamen fr. 10.547,07 ; lengte 41 kilometers, opbrengst per dag-kilomet. 8.30, in Januari 1901, 8,56.

Lijn *Glons-Maestricht* ; voor reizigers fr. 3.409.65 ; voor goederen fr. 1.258,73, te zamen fr. 4,668,38, lengte 20,97 kilometers, opbrengst per dag-kilom. 7.18 ; in Januari 1901, 6,62.

Lijn *Sint-Truiden-Oreye* ; voor reizigers fr. 3.299.30 ; voor goederen fr. 1.338.44, te zamen fr. 4.637.74 ; lengte 17,93 kilom. opbrengst per dag-kilom. 8.34 ; in Januari 1901, 8,13.

Lijn *Tongeren-Lanaeken* ; voor reizigers fr. 4.228.09 ; voor goederen fr. 1.412.30, te zamen fr. 5.640.89 ; lengte 22,66 kilom. opbrengst per dag-kilom. 8,03 ; in Januari 1901, 8,78.

Lijn *Hasselt-Oreye* ; voor reizigers fr. 3,584,80 ; voor goederen fr. 1.981,69, te zamen 5,566,49 ; lengte 30,17 kilom. opbrengst per dag-kilom. 5.95 ; in Januari 1901, 4,75.

Lijn *Maeseyck-Lanaeken-Maestricht* ; voor reiz. fr. 5.362.26 ; voor goeder. fr. 1,223.59, te zamen fr. 6.585.85 ; lengte 31,44 kilom. opbrengst per dag-kilom. 6.76 ; in Januari 1901, 6.58.

Lijn *Hasselt-Burg-Leopold* ; voor reizigers fr. 4.193.00 ; voor goederen fr. 1.196.43, te zamen fr. 5 389.43 ; lengte 29,58 kilom. opbrengst per dag-kilom. 5.88 ; in Januari 1901, 6,37.

Lijn *Hasselt-Herck-de-Stad* ; voor reizigers fr. 1.721.05 ; voor goederen fr. 669,59, te zamen fr. 2.390.64 ; lengte 13,30 kilom. opbrengst per dag-kilom. 5.80 ; in Januari 1901, 4.42.

Lijn *Maeseyck-Kessenich* ; voor reizigers fr. 601.05 ; voor goederen fr. 77,08, te zamen fr. 678.13 ; lengte 7,50 kilom. opbrengst per dag-kilom. 2.92 ; in Januari 1901, 7.41.

ACHTTIEN KISTEN GOUD

ZEEROMAN.

14de VERVOLG.

Heeft de jonge dame zelfmoord gepleegd, dan vraag ik : waarom ? Is zij vermoord geworden, dan vraag ik nog eens : waarom ?

Dit « waarom » blafte hij letterlijk uit, met eenen schok, die hem bijna van zijnen stoel deed vliegen.

— Ik ben het met den doktor eens, kapitein, zegde stuurman Matthews, wiens eerlijk gezicht eene diep verslagene uitdrukking had. Zou zij vermoord kunnen zijn, zonder dat iemand er iets van merkte ? — Hoe ? — Met een mes ? — Er zijn geene sporen van bloed. Door verworging ? — Maar er is ook geen spoor van eene worsteling. Het beddegoed is opgeslagen op eene manier, die aanduidt dat zij uit eigen beweging haar bed verlaten heeft.

— Ik kan niet anders dan het verdwijnen van de jonge dame in verband brengen met het plunderen van mijne wapenkist, zeide de kapitein. En óók, liet hij er op volgen, óók met die middernachtelijke vertooning op het kluifhout.

— In uwe plaats, kapitein, zou ik mij over die vertooning het harnas niet aantrekken, bracht de doktor in het midden. Shannon's nachtstuk was naar mijne overtuiging, zeer beslist een geval van slaapwandelen. Slaapwandelaars zetten de wonderlijkste dingen uit. Ik heb met den man eens gesproken. Hij heeft bolle, droomachtige oogen, en hij verzekerde mij dat hij van kindsbeen af aan vlagen van somnambulism onderhevig is geweest.

— Wij doen dan maar het best, het te gelooven, zegde de stuurman. Dat bespaart ons de vergeefsche moeite van naar eene andere uitlegging te zoeken.

— Wat mij verwondert, hernam de doktor, is dat niemand van de wacht den man heeft opgemerkt. Maar hij schijnt, naar ik uit zijne verhalen moet opmaken, een varensman van beroep te zijn geweest. Daarom onderstel ik, dat hij niet langs het dek, maar van boven langs het touwwerk den kluiverboom heeft bereikt. Is dat mogelijk, stuurman ?

— Jawel, voor een handig matroos, antwoordde Matthews, hoewel het geen gemakkelijk stuk zou zijn, zelfs voor iemand die klaar wakker was.

— Nu, hoe hij er gekomen is, doet niets ter zake, hernam de doktor op luchtigen toon, laat ons aannemen dat hij langs het dek is gewandeld en dat toevallig niemand hem in zijn wit nachtgewaad heeft gezien.

— Genoeg ! viel de kapitein in. Laat dien Shannon nu maar rusten ! Ik vraag u, doktor, wat is uwe meening omtrent het verdwijnen van Miss Mansel ?

— Ik durf, antwoordde de doktor nadenkend, ik durf niet aannemen dat wij ook hier met een geval van slaapwandelen te doen hebben. Dat zou wel heel sterk wezen. En bij gevolg moet ik mij wel neerleggen bij het vermoeden, dat jufvrouw Mansel kort en goed de hand aan zichzelven geslagen heeft.

De kleine kapitein staarde somber op de planken van het dek. Toen, na een lang stilzwijgen, zag hij den stuurman aan en zegde :

— Er broeit kwaad op dit schip, stuurman Matthews !

— Als gij dat gelooft, kapitein, dan, hoe eer wij het in de kiem verstikken, hoe beter. Gelief mij dan maar uwe instructies te geven, antwoordde de stuurman, met een blik naar den doktor, alsof hij aan het verstand van den ouden begon te twijfelen.

— Ik wantrouw alle tien die passagiers, vervolgde de kapitein, maar ik zie niet hoe ik hen moet aanpakken. Ik kan niets bewijzen. Ik kan dus geen maatregelen nemen, die ik later niet zou kunnen rechtvaardigen. Zij zijn met hun tienen. Dat zou mij dus tien processen op den hals kunnen schuiven, en ik haat het procedeeren als de pokken. Ik heb nog nooit van mijn leven voor een gerechtshof gestaan, en ik hoop nu op mijnen ouden dag er ook nog buiten te blijven.

— Gij heb elf man voorop, zegde de doktor, en hier achter zijn wij met zessen ; ja, als wij de heeren Dent en Storr meerekenen, met ons achten. Negentien tegen tien — dat is haast het dubbele.

— Maar begrijpt ge niet, mijnheer, riep de kapitein, met eene stem die schril klonk van opwinding, begrijpt ge niet mijnheer, dat die rekening geen steek houdt ?

— Wat vreest ge, kapitein ? vroeg de flegmatieke stuurman.

— Wat ik vrees, mijnheer ? Wij hebben eene rijke lading aan boord, en ik vrees de bedoelingen van die tien kerels ! riep de kapitein, terwijl hij opsprong en in de hut begon rond te drinbelen als een beer in zijn hok.

De stuurman zag hem met opgetrokken wenkbrauwen na, stijf van verbazing.

— Maar ge wilt toch niet zeggen, kapitein, sprak de doktor op gedempten toon, dat ge gelooft dat die tien personen van plan zijn, het schip te overrompelen en te bemeesteren.

— Om Godswil, zacht wat, mijnheer ! fluisterde de oude man heesch. Ja, ja, dat is het ! En de plundering van mijne wapenkist hangt er mee samen en dat spektakel op den kluiverboom ook. Alleen het verdwijnen van de jonge dame kan ik er nog niet mee rijmen. Maar misschien heb ik het mis en dan, ik weet waarachtig niet wat ik er van denken moet ! Ik sta machteloos, ik sta met gebonden handen.

Hij bleef steken en sloeg zich met de vuist tegen het voorhoofd.

— Met uw verlof, kapitein, mag ik u eens mijne opinie zeggen, vroeg Matthews.

— Daarvoor heb ik u geroepen, antwoordde de kapitein.

— Als ge bang zijt...

— Bang ? viel de oude hem in de rede, en zijne witte haren schenen overeind te gaan staan, en hij scheen in zijne driftigheid wel een paar duim hooger.

— Nu dan, verbeterde de stuurman, als ge reden meent te hebben om te denken dat die tien heeren met eene kwade bedoeling aan boord gekomen zijn, wel, dan moeten zij kortweg worden kleingemaakt voor zij hun oogmerk hebben kunnen volvoeren.

— Precies ! beaamde de doktor, hoofdknikkend en zich de armen over de borst vouwende.

— Wel zoo ? riep de kapitein, is dat het advies van de heeren ? Gij raadt mij dus aan, die tien personen op een bloot vermoeden in de boeien te slaan en drie of vier maanden opgesloten te houden... en dan den uitslag van de gerechtelijke vervolging, die zij ontwijfelbaar tegen mij zouden instellen, maar kalm op mijnen rug te nemen !

De stuurman bezon zich een oogenblik en riep toen uit, al sprekend warmer wordende :

— Ik ben, kapitein, zooals gij zelf daareven hebt gezegd, hier geroepen om u mijne opinie te zeggen, en die opinie is, dat het uw allereerste plicht is, het schip, de lading en het leven van passagiers en bemanning te beveiligen.

— Zoo, zoo ? Door die tien personen opgesloten te houden tot op den dag van onze aankomst in Engeland ?

— Jawel, kapitein.

— Op een bloot vermoeden, mijnheer ? herhaalde de kleine man, op den stuurman toeschietende alsof hij hem wilde slaan.

— En voor mijn leven geruineerd te zijn, in mijn vak, financieel, in alle opzichten ! schreeuwde de kapitein.

— Want, wat kan ik tegen hen bewijzen ? Wat kan ik tegen hen inbrengen ?... Als dat de raad is, dien de heeren mij te geven hebben, kunnen ze dien ook wel thuis houden !

— Maar wat dan gedaan ? riep de doktor.

— Niets, antwoordde Benson. Ik ben zenuwachtig en ongerust, en ik wenschte aan u beiden de reden daarvan mee te deelen. Maar te doen valt er niets. Niets !

— Kunt gij niet het een of ander krakeel met hen zoeken en zoo een geschikt voorwendsel vinden om er althans een paar uit den weg te ruimen ? opperde de doktor.

— Ik zou u even goed kunnen gelasten hen te vergiftigen ! beet de kapitein hem geërgerd toe.

— En dus moeten wij dan maar wachten, kapitein, tot die heeren het schip in bezit genomen hebben ? vroeg de stuurman hardnekkig.

De kapitein verzonk in gepeins, terwijl de twee anderen hem gadesloegen, af en toe eenen blik met elkaar wisselend.

— Ik moet er over nadenken, zegde hij. En ik bid u allebei, laat er ook eens ernstig uwe gedachten over gaan. Wie niet sterk is moet slim zijn. Het is voor een gezagvoerder een ongehoord moeilijk geval, en wie mij er raad in geven kan, dien zal ik dankbaar zijn. Ik sta voor een verduiveld heet vuur !

Hij zag op zijn horloge, nam zijn sextant en ging naar boven, gevolgd door de twee anderen.

XIII.

Kapitein Benson stond met zijn sextant op de kampagne, terwijl de doktor en de opperstuurman in de kajuit nog even talmde. Vier van de tien heeren zaten daar aan de tafel een kaartje te leggen. Zij schenen zich het verdwijnen van miss Mansel niet erg aan te trekken. Onder hen was ook Trollope.

— Wel stuurman, zegde hij tot Matthews, wanneer krijgen we wat wind ?

— Het begint juist een beetje te blazen, zegde Matthews, die doorliep.

Stuurman Matthews haalde eens diep adem en noodigde, toen hij bij zijne hut was gekomen, den doktor uit, even binnen te komen.

— Ik hoop, zegde hij, nadat hij de deur had gesloten, ik hoop dat de vrees van de kapitein ongegrond blijken zal. Al menig jaar heb ik op zee gevaren, maar nooit heb ik gehoord van het overrompelen en buitmaken van een schip door de eigen passagiers.

— Een aangenaam gezelschap vind ik die tien heeren niet, verklaarde de doktor.

— Er zijn er onder, die mij niet aanstaan, hernam de opperstuurman. Die Caldwell bij voorbeeld zou zijn eigen vader dooden voor een guinea ; en dien Davenire kom ik liever niet 's avonds op een donkeren weg tegen. Maar Burn, Masters en Weston schijnen mij geene kwade kerels te zijn... Ik geloof, als er iets broeit, dat het hier aan boord is bekonkeld, en dat Trollope de hoofdman is.

— Het is mogelijk, zegde de doktor. Maar hoe meer ik er over denk, des te meer geloof ik dat hier een heele hoop verbeelding in het spel is. Onder ons gezegd, stuurman Matthews, de kapitein heeft in den laatsten tijd eene prikkelbaarheid aan den dag gelegd, die, ik het als doktor, een bedenkelijk verschijnsel is. Hij is nu in zijn zestigste jaar, en op dien leeftijd moet men wat oppassen. Zestig op zee staat gelijk met tachtig aan wal.

— Dat is wel waar, antwoordde de stuurman. Een zeeman wordt niet in de wat gelegd en de sleet is groot. Ik heb menigen jongen melkmuil gezien, die na een eerste zeereis al naar zijne moeder terugkeerde met de gerimpelde tronie van een aap !... En voor de rest, wat mij betreft, ik geloof ook dat de ouwe overprikkeld is, en dat hij iets maar wat in zijn hoofd steekt. Ik heb met die tien kerels, nu al dagen lang aan tafel gezeten, ik heb hunne gesprekken gehoord en met sommigen tamelijk openhartig gepraat — maar ik heb nooit iets gemerkt, wat mij tot eene verdenking van dergelijken aard kon aanleiding geven.

Zij verlieten hierop de hut — de stuurman om mee te gaan zonneschieten, de doktor om eene pijp te gaan rooken in zijne « apotheek. » Bij het gaan langs de kajuit merkte Matthews op, dat de vier whistspelers nog steeds geheel verdiept zaten in hunne kaarten. Nauwelijks echter zagen zij zich onbespied, of zij mompelden en fluisterden met elkander op eene manier, waaruit een toeschouwer zou kunnen vermoeden dat whistpartij eigenlijk maar een wassen neus was.

Middelerwijl hadden op het dek de andere passagiers, inzonderheid de dames nog altijd den mond vol over het verdwijnen van jufvr. Mansel. Men fluisterde onder elkander zelfs het woord « vermoord » en menige blik dwaalde er af naar Davenire en Caldwell, die samen aan lijkant heen en weer liepen, terwijl de kapitein en de opperstuurman zich bezig hielden met de zon.

Ook voorop, onder het middagmaal, was er van weinig anders sprake.

— Ik kan maar niet gelooven dat zij haar zelven te kort heeft gedaan, verklaarde Bill de bootsman, terwijl hij een stuk gezouten spek sneed op eene scheepsbeschuit, die hem tot teljoor diende. Als zij er wat van kon navertellen, dan zou ze u zeggen dat ze bij ongeluk overboord getuimeld is. Dat houdt ik er voor.

— Haar uur had geslagen, zegde Tom de fatalist. Alles staat geschreven. Wat komt het er op aan, als een mensch zijn uur geslagen heeft, of hij bij ongeluk overboord sukkelt, of expres ?

(Wordt voortgezet.)